

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาภาพรังสีกะโหลกศีรษะด้านข้างและวิเคราะห์แบบจำลองฟันของผู้ป่วยชาวไทยที่มีฟันหน้าล่างสบครอบฟันหน้าบน และมีความสัมพันธ์ขากรรไกรแบบที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและลักษณะของขากรรไกร ขนาดฟัน และความสัมพันธ์ของฟันในแต่ละขากรรไกรของผู้ป่วยที่มีความสัมพันธ์ขากรรไกรแบบที่ 1 กับจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบ พบว่า

1.1 เราสามารถอธิบายจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้ร้อยละ 42.7 (adjusted $R^2 = 0.427$) จากสมการต่อไปนี้

$$y = 5.42 + 0.24(LI-NB) - 0.35(ANB) - 0.19(UI-NA) - 0.05(\text{arch perimeter})$$

เมื่อ y เท่ากับจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบ

- 1.2 ตำแหน่งฟันหน้าบนที่อยู่ก่อนไปทางด้านเพดาน (ระยะ UI-NA น้อย) และ/หรือ ฟันหน้าล่างที่อยู่ก่อนไปทางด้านริมฝีปาก (ระยะ LI-NB มาก) ในกลุ่มตัวอย่างนี้จะสัมพันธ์กับจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบเพิ่มมากขึ้น
- 1.3 ผู้ป่วยที่มีแนวโน้มมีความสัมพันธ์ของขากรรไกรแบบที่ 3 (ค่ามุม ANB เข้าใกล้ศูนย์) จะสัมพันธ์กับจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบมากขึ้น
- 1.4 อายุและเพศของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนซี่ฟันที่มีการสบครอบ
- 1.5 ความสูงของขากรรไกรบน (AH) ความยาวของขากรรไกรบนหน้าต่อฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 (arch perimeter) การขาดเนื้อที่ในขากรรไกรหน้าต่อฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 (TSALD) และตำแหน่งของฟันตัดซี่กลางบนเมื่อเทียบกับระนาบฐานกะโหลกศีรษะและกระดูกขากรรไกรบน (ระยะ UI-NA) ของกลุ่มที่มีและไม่มีการสบครอบของฟันหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
- 1.6 ตัวแปรทุกตัวของกลุ่มที่มี และไม่มีการสบครอบของฟันหน้า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศโดยแยกศึกษาตามกลุ่มที่มีและไม่มีการสบครอบของฟัน พบว่า มีเพียงความกว้าง

ของขากรรไกรบนส่วนหน้า (AAW) ของเพศชายในกลุ่มที่มีการสบครอบของฟันหน้าเท่านั้นที่มากกว่าในเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

- 1.7 ฟันตัดซี่ข้างด้านขวาและด้านซ้ายมีความสูงของการสบครอบมากที่สุด คือ ร้อยละ 34.69 และ 33.67 ตามลำดับ
- 1.8 ฟันคู่ที่มีความถี่การสบครอบ 2 ซี่มากที่สุด คือ ฟันตัดซี่ข้างซ้ายขวา (ร้อยละ 57.14)

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้างที่มี และข้างที่ไม่มีฟันหน้าล่างสบครอบ ฟันหน้าบน จากการวิเคราะห์แบบจำลองฟันในผู้ป่วยที่มีฟันหน้าล่างสบครอบฟันหน้าบนเพียงข้างเดียว พบว่า ข้างที่มีการสบครอบของฟันหน้าล่างมีปริมาณการขาดพื้นที่หน้าต่อฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 มากกว่าข้างที่ไม่มีการสบครอบ เนื่องจากมีความยาวของขากรรไกรบนหน้าต่อฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 น้อยกว่า โดยไม่มีความแตกต่างกันในขนาดฟันทั้งสองข้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

- ควรตรวจผู้ป่วยในทางคลินิกพร้อมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลในส่วนของสาเหตุและการแบ่งประเภทของการสบครอบที่น่าเชื่อถือกว่านี้ เช่น สามารถตรวจจุดสบกระแทก สังเกตลักษณะทางกรรมพันธุ์จากผู้ปกครอง หรือดูจากลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรม เป็นต้น
- แบ่งกลุ่มตัวอย่างศึกษาเป็นช่วงอายุ เพื่อดูผลการเจริญของขากรรไกรล่าง ทั้งในกลุ่มที่มีและไม่มีประวัติทางกรรมพันธุ์
- เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และหากกลุ่มตัวอย่างที่มีการสบครอบของฟันหน้า 4 ซี่เพิ่มเติม